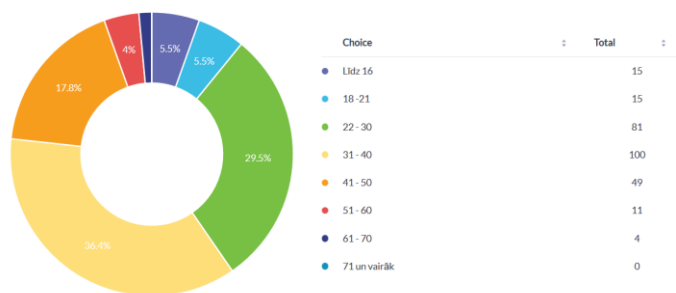

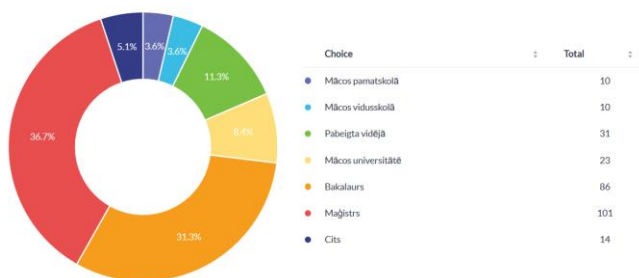
Aptaujas "Vai esi kāpējs?" rezultāti.

Aptauju veica Latvijas Alpīnistu savienība, lai iegūtu skaitliskus datus par kāpšanu un kāpējiem Latvijā 2019. gadā. Uzaicinājums piedalīties aptaujā izskanēja Facebook 30. septembrī un tas arī bija galvenais aptaujas izplatīšanas kanāls, sasniedzot 2200 cilvēkus.

Uz aicinājumu atsaucās 275 cilvēki (Paldies Jums par veltīto laiku!), no kuriem 274 pieskaitīja sevi pie KĀPĒJU CILTS. No šī kvoruma 46,5% bija sievietes un 53,5% vīrieši, līdz ar to aptaujā vienlīdz atspoguļoti abu dzimumu viedokļi un pieredze. Savukārt, ja paskatāmies uz dalībnieku vecumu, tad arī te pārstāvēti visu gadu gājumu cilvēki. Vecums no 22-50 gadiem veido 83,7% no visiem dalībniekiem.

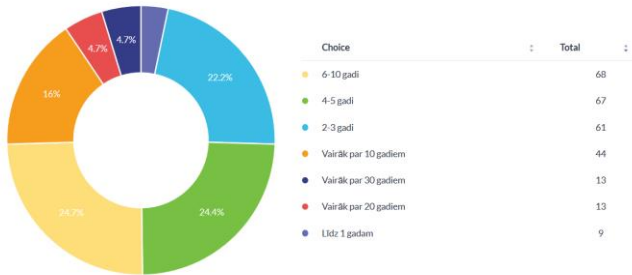

Kā jau iepriekš rakstījām, kāpšana ir intelektuāļu nodarbe:

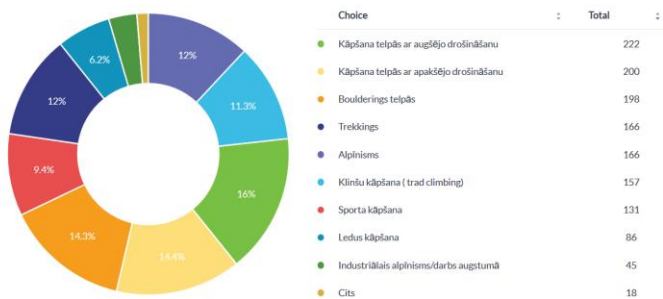

Saskaņā ar ienegtajiem datiem 68% kāpēju ir augstākā izglītība un vēl 8,4% ir ceļā uz to.

Aptaujā pārsvarā piedalījās cilvēki ar vairāku gadu pieredzi praktizējot dažādas kāpšanas disciplīnas. Kamēr 71,3% veido cilvēki ar pieredzi no 2-10 gadiem, starp mums ir arī īsti veterāni, kuri kāpj vairāk par 30 gadiem. Tātad lielākā daļa ir pievērsusies kāpšanai no 2009. gada. Vai kāpšana ir kļuvusi populārāka, vai arī šie cilvēki ir bijuši atsaucīgāki aizpildot aptauju?

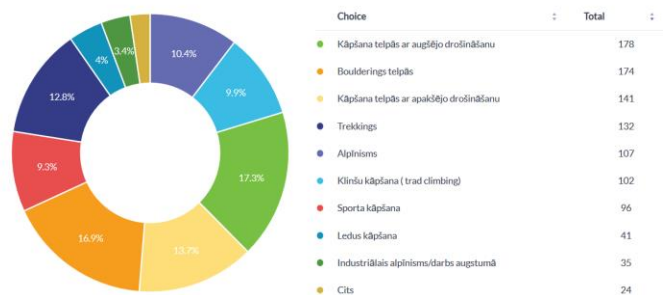

Kāpšanai esot ļoti daudzpusīgam brīvā laika, hobija un sporta veidam, šī daudzveidība parādās arī Jūsu atbildēs:

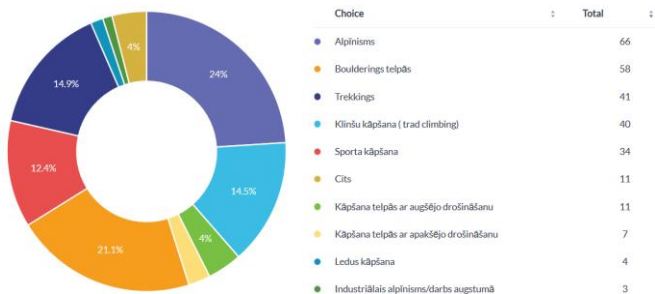

Katrs no dalībniekiem vidēji ir atzīmējis 5 kāpšanas disciplīnas, ar kurām nodarbojas vai ir nodarbojies pagātnē. Atbilstoši laika garam, kāpšana telpās ieņem vadošās pozīcijas, jo tā ir vispieejamākā kāpšanas forma, atstājot kāpšanu brīvā dabā aiz sevis. 72 - 80% respondentu izmanto kāpšanas sienas vienā vai citā formā. 60% respondentu nodarbojas ar alpīnismu un tas ir ievērojams skaits.

Nedaudz līdzīgs jautājums par disciplīnām, kuras praktizētas pēdējā gada laikā, atspoguļo līdzīgu ainu:

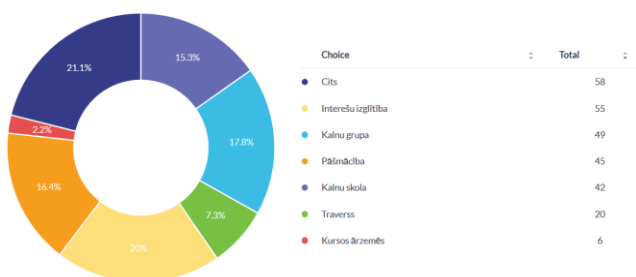
Disciplīnu secība pēc popularitātes gandrīz nav mainījusies. 50-64% no respondentiem ir izmantojuši kāpšanas sienas pēdējā gada laikā un 38% ir nodarbojušies ar alpīnismu. Izskatās loģiski, ja ne vien nākamais jautājums: "Tava mīļākā disciplīna".

Šeit viss nedaudz sagriežas kājām gaisā. Divi izteikti līderi alpīnisms (24%) un boulderings telpās (21,1%), kuriem seko trekings (14,9%) un klinšu kāpšana (14,5%). Kāpšana telpās kopā aizņem tikai 27,6% un nedaudz apsteidz alpīnismu. Vai kāpšana telpās mums nemaz tik ļoti nepatīk, bet esam spiesti to darīt, jo mums nav citur kur likties?

Viens no Latvijas izaicinājumiem vienmēr ir bijis un visdrīzāk saglabāsies arī nākotnē - tas ir izglītība vai veids, kā nonākt līdz kāpšanai. Šeit populārākā atbilde ir "CITS". Ja paskatāmies, kas zem tās slēpjas, tad šīs atbildes vai nu papildina pārējās izvēles, vai arī ietver vairākas izvēles. Līdz ar to numur viens vai 20% (ar atbildēm cits 27,27%) aptaujas respondentu ceļš uz kāpšanu ir sācies jau bērnībā, iesaistoties interešu izglītības pulciņos (tā to mūsdienās dēvē!), t.i. BJC Daugmale, Rīgas skolēnu pils, Praktiskās estētikas skola, Laimīte u.c.

16,4% esošo kāpēju ir kļuvuši par tādiem pašmācības ceļā un tāpat pastāv arī tāda iespēja. Tikai 2,2% ir savas zināšanas ieguvuši ārzemēs. Lielākā daļa vai 44,9% ir savu izvēli izdarījuši par labu Kalnu skolai, Kalnu grupai vai Traverss apmācību programmām. Zem atbildēm CITS (10%) paslēpušies - SKALA, Virsotne, Falkors, Mountain.lv, Remoss u.c. Kā redzam, ceļš uz kāpšanu var būt ļoti dažāds, var sākties jebkurā vecumā un var ietvert ļoti dažādu zināšanu apjomu.

Tik pat dažādi ir ceļi, kā mēs esam nonākuši līdz KĀPĒJU CILTIJ!

Šeit ir viens līderis – Draugu ieteikums, kas veido 46,9% no visām atbildēm. Savukārt, sociālie mediji, kuriem mūsdienās ir piedēvēta tik liela nozīme, tikai 4,4%. Tā pat prese, grāmatas, pieredžu stāsti ir piesaistījuši "ciltij" tikai 17,8% no visiem kāpējiem. Bijām gaidījuši krietni lielāku popkultūras ietekmi uz kāpšanu. Arī šajā jautājumā bija iespēja atbildēt ar "Cits", kas iespējams nedaudz sabojā statistiku, taču atklāj cilvēku patiesos iemeslus, no kuriem dažus, neminot autoru vārdus, atļausimies citēt:

“Kad ieraudzīju kalnus, sapratu – jākāpj”

“Sāku piedalīties nodarbībās kopā ar savu bērnu”

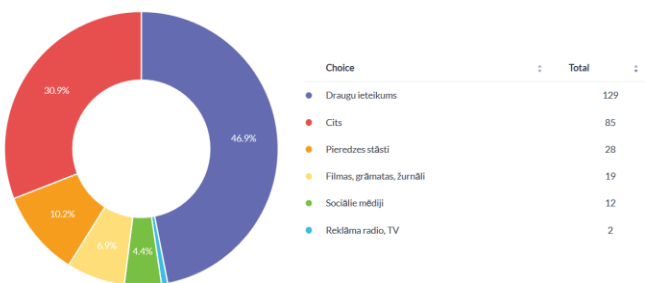
“Slēpnis sienas augšā”

“Bailes no augstuma pamudināja ar tām cīnīties”

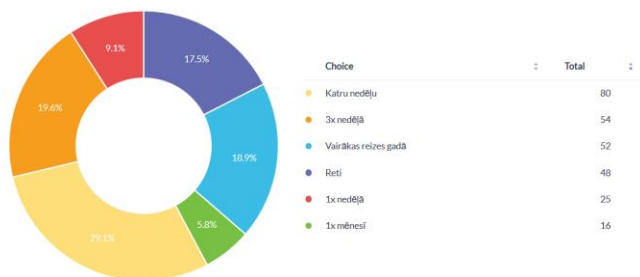
“Dabiskā evolūcija”

Un šis ir mūsu favorīts: “Redzēju sapni, ka stāvu kaut kāda kalna virsotnē ... sameklēju internetā, kas tas par kalnu, atradu ar ko kopā tur nokļūt, aizbraucu ...uzkāpu ...tā arī sākās”

Daudzas atbildes uzsvērušas vecāku lomu un ģimenes tradīciju, un kopumā izskatās, ka kāpšana ir lipīga.

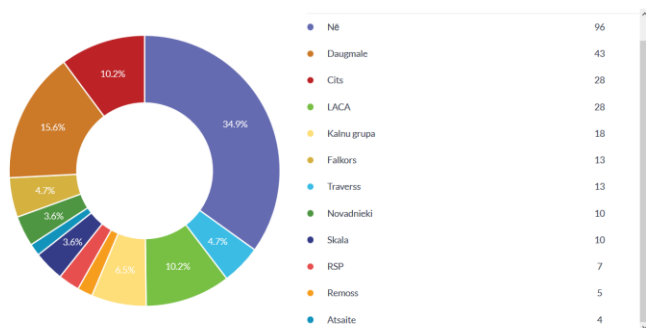
Latvijai esot plakanai zemei bez kalniem un ar daudziem pauguriem, varētu domāt, ka kāpšana ir kaut kas līdzīgs dzimšanas dienai, kas notiek 1x gadā. Aptauja gan parāda, ka kāpšana ir visai ikdienišķa parādība.

57% respondentu kāpj katru nedēļu un 19,6% to dara 3x nedēļā. Tas droši vien ir iespējams kāpšanas sienām kļūstot arvien pieejamākām visiem iedzīvotājiem.

Ārzemēs ļoti izplatīta ir klubu sistēma. Tā, piemēram, Lielbritānijas BMC ir 75000 biedru. Iespējams pateicoties Latvijas likumdošanai (Latvijā federāciju var veidot tikai juridiskas personas) vai citiem iemesliem, 35% no aptaujas dalībniekiem sevi nepieskaita ne pie viena no esošajiem klubiem. Retoriskais jautājums šeit būtu, vai cilvēki, kuri sevi asociē ar kādu no klubiem, piedalās arī kluba lēmumu

pieņemšanas procesā (?!), un vai, ņemot vērā šo faktoru, reālais cilvēku skaits bez kluba piederības nebūtu vēl lielāks?

Informācijai - Latvijas alpīnistu savienību patreiz veido 15 juridiskie biedri.

Lai arī domas dalās - ir kāpšana un atsevišķas tās disciplīnas sports vai nē, sacensības notiek un katru gadu LAS kalendārā var atrast ap 30 pasākumus gan jauniem, gan veciem (<http://www.climbing.lv/sacensibu-kalendars-1/>). No aptaujas respondentiem tajās piedalās 52,4%.

2018. gadā LAS organizētajās sacensībās piedalījās 393 cilvēki, no kuriem 161 sporta tūrismā un 232 kāpšanas sportā. Diemžēl par alpīnismu šādu datu nav. Ja 393 cilvēki veido 52,4%, tad vai tiešām mūsu cilts ir tikai 750 cilvēki? Laikam šis jautājums norāda uz to, ka aptauja nav visai precīza un mēs uz to arī nepretendējam.

Un noslēgumā provokatoriskākais jautājums "Kas mums pietrūkst Latvijas kāpšanas vidē?". Kaut arī katram no respondentiem pietrūkst kaut kas savs, mēs varam atrast dažus kopsaucējus un dažas unikālas atbildes.

Diemžēl kalnus un klintis Latvijā mums neredzēt, ja vien nenotiks kāda apokaliptiska dabas nelaime. Mazai daļai respondentu atbildi var raksturot, ka "viss ir kārtībā" un viņi ir apmierināti ar to kā ir. Kādam pietrūkst brīvā laika un tas ir vairāk jautājums par prioritātēm. Tomēr trīs visbiežāk sastopamās atbildes, apkopojot tās koncentrētā veidā:

1. Treniņu bāzes un iespējas nodarboties ar kāpšanu
2. Pozitīvisma, vienotības un saskaņas
3. Informācijas

Vai mēs uzzinājām, cik liela ir Kāpēju cilts? Laikam jau nē, un vienīgais gaisīgais skaitlis paliek Facebook piedāvātais 10-15K. Šī aptauja ir mirkļa fiksācija, kādi mēs esam 2019. gadā, lai pēc gadiem paskatītos vai kaut kas ir mainījies.

Novēlot jums pozitīvismu, vienotību un saskaņu 2020. gadā!

Daudz jaunu un skaistu kāpienu!

Latvijas alpīnistu savienība 2019.